

Otázka pro psychologa

POSTIH LÉKAŘŮ JE NESMYSL

Doslechl jsem se, že právníci ministerstva dopravy vymýšlejí způsob kontroly lékařů, kteří vydávají zdravotní potvrzení k řízení motorového vozidla seniorům starších 65 let. Navrhují postih lékaře, který uzná řidiče zdravotně způsobilým a ten vzápětí způsobí nehodu, na silnici zmatkuje a zdržuje, jede například v protisměru na dálnici atd.

Přes 50 let se ví, že zdravotní lékařské prohlídky řidičů nemají potřebnou účinnost. Klíčovou při řízení je psychická kapacita, která s věkem klesá podobně jako kapacita fyzická. **Psychika rozhoduje u řidiče o jeho dopravním charakteru, který zahrnuje kromě schopností i soubor vlastností. Lékař se dopravním charakterem řidiče nezabývá, protože postrádá potřebné vzdělání a znalosti o specifice dopravního chování seniorů.**

S přibývajícím věkem klesá u řidičů výkonnost, zrak slábne, reagování se zpomaluje anebo má výpadky, dochází k fixaci vnímání a myšlení, prostorové vidění se zhoršuje, informační zátěž včetně zachycení a zpracování důležitých podnětů se prohlubuje, problémy nastávají při jízdách za šera, v noci, v dopravních špičkách atd. Dopravní psycholog posuzuje psychickou kapacitu starého člověka zejména to, zda je schopen jezdit v souladu se svými schopnostmi a dopravním prostředím tak, aby nesešel.

Lékaři nesou pramalou vinu na selhání řidičů. Ostatně dokazují to mj. výsledky výzkumů - selhání podmiňují u řidičů ze 70 procent osobnostní vlastnosti, z 20 procent schopnosti a dovednosti a pouze ze 3 procent fyziologická zdatnost, smyslové funkce například zrak, sluch, zdravotní a tělesný stav.

Postih by tedy neměl hrozit lékařům, kteří nespolehají jen na zdravotní stránku řidiče a spolupracují s dopravním psychologem specializovaným na řidiče starší 65 let, který určí u seniora možnosti a meze jeho způsobilosti k řízení.

PhDr. et Mgr. Karel Havlík, akreditovaný dopravní psycholog